

Centre: Col·legi concertat Médico Pedro Herrero (Alacant)

Professors responsables: Josep Miquel Arques i Galiana & Ana Belén Valdivieso Hernández

0. Introducció: els tàndems lingüístics a l'escola

La posada en pràctica del projecte pilot dels Tàndems a l'escola és el resultat més fefaent del *I Curs del Seminari Permanent* organitzat pel Departament de Filologia Catalana i l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana.

Aquesta experiència pilot que hem posat en pràctica en l'escola *Médico Pedro Herrero*, en dos idiomes, presenta unes característiques que canvien la forma d'ensenyament, per diferents motius i situacions tal com cenyir-nos a un temari, diferents mètodes d'impartir les classes pels distints professors, la no continuïtat d'un mateix professor amb el mateix grup al llarg de tota l'ESO, només tres hores setmanals, etc., donem a l'escrit massa importància quan hauríem de presentar els continguts usant totes les destreses, fins i tot la comunicativa, al mateix nivell.

Limitem la capacitat comunicativa a conèixer estructures i distingir si són correctes o incorrectes, o si adquirir una competència lingüística en qualsevol llengua és el resultat de l'aplicació de diferents destreses per l'ús d'estratègies comunicatives que permeten expressar en una segona llengua el que es vol dir.

Els tàndems lingüístics ens ofereixen aquesta oportunitat ja que posseeixen totes les característiques del procés comunicatiu:

- Són una forma d'interacció social.
- Impliquen un alt grau de creativitat ja que tant el guia com el receptor s'ajuden mútuament per mantenir obert un canal comunicatiu, per a la qual cosa deuen trobar diferents estratègies comunicatives que els ajuden a ampliar la seua competència comunicativa. S'esforcen a dir el que volen expressar buscant altres mitjans: estructures, vocabulari, gestos, etc.
- Es porta a terme en condicions en les quals la comunicació no és forçada.
- Tenen una finalitat, estableixen relacions i no només fan una tasca a classe.
- Impliquen usar un llenguatge quotidià encara que siga incorrecte, i no necessàriament han de ser les estructures estudiades en un tema concret.

- L'èxit o el fracàs de la comunicació es jutja pel grau d'enteniment entre el guia i el receptor i no per un sistema de punts, la qual cosa, és més motivadora i no destorba la comunicació.

Al posar en pràctica els Tàndems Lingüístics en el nostre centre, hem vist com totes les característiques que hem descrit es posaven en funcionament i començaven a donar els seus fruits.

Per tot i això, i més concretament, la maquinària de totes les errades que s'han comès en l'ensenyament eren refractaris a comunicar-se en anglés o en català, ja que veuen la llengua com una sèrie de regles i estructures i no com una manera de comunicar-se.

S'ha vist clarament que les estructures que se'ls ensenyen a classe són una tanca que impideixen que els alumnes es comuniquen. A açò s'uneix que no escolten la llengua anglesa fora de classe o al contrari que el valencià.

Fa uns anys que estem intentant treballar amb la idea que una llengua s'aprenega millor sempre que a l'estudiant se li ofereixca l'oportunitat de veure's immers en situacions comunicatives significatives dins de contextos rellevants. Per aquesta raó intentem sempre que els nostres alumnes aprenguen anglés o català a través de diferents tipus d'activitats comunicatives: cançons, jocs, obres de teatre, concursos, projectes, etc.

Els Tàndems Lingüístics ens brinden aquesta oportunitat molt valuosa per a continuar amb els nostres objectius, per la qual cosa, estem molt interessats a continuar amb aquesta experiència i incloure'ls com a una activitat més en les nostres classes d'anglés i català.

Hem de solucionar primer uns quants problemes que després comentarem com és l'organització dels tàndems i involucrar més a la resta de professorat fent-los veure els avantatges d'aquest projecte i aconseguir que tots incloguem els tàndems en la nostra programació com una ferramenta més per a aconseguir els objectius de l'assignatura i propi, que no són altres que fer del valencià i de l'anglés un vehicle de comunicació en el nostre centre i fora d'ell.

1. Context sociolingüístic del col·legi *Médico Pedro Herrero*

L'escola *Médico Pedro Herrero* es troba situat al carrer Víctor de la Serna, en el barri Ciutat d'Assís. El barri se situa en la perifèria de la ciutat, on el nivell econòmic es baralla entre les famílies d'una economia mitjana i baixa.

Prop del col·legi se situa l'escola pública *San Francisco de Asís* que té alumnes fins a 2n de l'ESO.

L'escola és concertada amb ideari catòlic, amb horari partit, el qual és l'únic col·legi fins a 4t de l'ESO amb aquest horari dins de la ciutat d'Alacant.

Abans l'escola s'anomenava *Col·legi Juan XXIII* fins el curs 94-95 que canvia el seu nom a l'actual. Fou el primer col·legi concertat d'Alacant.

La gran majoria de les famílies, un 95% són castellanoparlant, tot i que la gran majoria dels alumnes encara tenen algun familiar que parla valencià.

El col·legi té el programa bilingüe d'Incorporació Progressiva però només es dona l'assignatura Llengua i Literatura: Valencià en català en primària i secundària.

A banda, d'aquest apunt, l'ensenyament concertat té una qüestió positiva per a la realització dels tàndems; el professorat, normalment és fix, la qual cosa fa que es pugui treballar amb un seguiment dels alumnes, és a dir, un professor agafa un curs en 1r de l'ESO i no el deixa fins a 4t, en el cas que ens pertoca.

Respecte als idiomes dels Tàndems Lingüístics, hem elegit dos idiomes, l'oficial de la Comunitat, el català i l'anglès. El motiu d'aquesta doble elecció idiomàtica també té una doble finalitat, la primera és arribar a un nivell de fluïdesa de les dues llengües segons marca la llei d'educació dels currículums i el segon poder arribar a una escola plurilingüe.

Aquestes dues finalitats i amb el context descrit marquen l'organització dels Tàndems Lingüístics a l'escola *Médico Pedro Herrero*.

2. Metodologia

2.1. Descripció dels participants i criteris per a escollir les parelles en valencià

Hem format 18 parelles lingüístiques, pensem que han sigut ben triades: 11 en valencià i 7 en anglès. Amb alumnes des de 1r fins a 4t de l'ESO.

Respecte a les parelles en valencià hem parlat amb alumnes amb bons resultats acadèmics en general, alguns també en la matèria de valencià i d'anglès, però no hem volgut oblidar aquells que no són bons estudiants ni tenen un bon comportament.

El primer que hem de tenir present és que l'activitat l'hem presentat com a voluntària, amb una única condició que el que començara l'experiència lingüística l'enllestira.

Dels 250 alumnes que té el col·legi hem fet una elecció d'11 parelles en valencià, com ja hem dit. El procés de selecció ha estat la tasca més difícil dels Tàndems Lingüístics, ja que preteníem que les parelles funcionaren. Per tant, tant la professora Anna Valdivieso com Josep Miquel Arques estudiarem molt els tàndems.

Per fer les parelles, hem intentat que tingueren mateixos gustos i similituds, aquesta era la gran tasca del professor. Són alumnes amb una edat problemàtica que se senten molt poc motivats dins l'aula

Un altre comentari que caldria fer és que Josep Miquel Arques, com ja hem apuntat, imparteix classe en 1r, 3r i 4t de l'ESO, però, no de 2n, evidentment no coneixem també als alumnes i les alumnes de 2n de l'ESO, no han seguit regularment l'activitat, per tant, cal tenir-ho en compte, a més, tenim metodologies diferents i el professor de 2n d'ESO, no s'ha implicat en l'activitat.

En la gran majoria dels tàndems predomina el sexe femení, en els tàndems en valencià 16 xiques front a 6 xics. Per tant, en aquest experiment, el sexe femení ha tingut la seua veu, més disponibles per a la tasca. A més, les alumnes de 4t de l'ESO li han posat moltes ganes i estaven molt motivades, i l'únic xic de 4t de l'ESO, havíem de motivar-lo.

2.2. Professors i AMPA

Teníem la idea d'ampliar els tàndems als companys de l'escola i a l'AMPA. Per diversos motius, com és el quadra horaris no hem pogut fer-ho en català, però sí que hem explicat el projecte a la directiva de l'AMPA, l'hem donat a conèixer i hem aconseguit organitzar un curs de valencià per als pares que el farà el professor Josep Miquel Arques, a més de presentar el Voluntariat pel Valencià.

3. metodologia en general

En primer lloc, vam fer una circular per explicar què eren els tàndems i sobretot, demanar l'autorització als pares i mares per si de cas hi hauria cap problema legal. La incloem perquè serveisca de model per a la resta de companys.

C/ VÍCTOR DE LA SERNA, 37-39 - Tel.: 965 10 24 55

CIUDAD DE ASÍS

03006 ALICANTE

Alicante, 12 de febrero de 2009

Estimados señores:

Nos ponemos en contacto para comunicarles que sus hijos están realizando un experimento lingüístico con el nombre *Els Tàndems Lingüístics* con la supervisión de los profesores Josep Miquel Arques i Galiana y Ana Valdivieso.

El experimento consiste sencillamente en asignar parejas lingüísticas, alumnos que ejercen de guía lingüístico con alumnos receptores en dos lenguas: inglés y valenciano a lo largo de cinco semanas, en el horario del patio.

La prueba necesita una grabación en vídeo en las primeras sesiones y en las posteriores. Por eso les pedimos su autorización para que no haya ningún tipo de problema.

Las grabaciones tienen la única finalidad de comprobar la evolución que han ejercido los alumnos voluntarios. **Bajo ningún concepto se harán públicas las grabaciones.**

Atentamente

La Dirección.

Yo,

don/doña

_____ tutor/a de

autorizo al colegio Médico Pedro Herrero para que hagan las grabaciones en vídeo, sabiendo que no se harán públicas.

En segon lloc, m'agradaria agrair la col·laboració inestimable i incansable de la companya de llengua anglesa Ana Valdivieso, després de comentari el curs i no pensar-s'ho dues vegades. Sense el seu ajut no haguérem pogut fer aquest experiment lingüístic, com ens ha agradat anomenar-ho.

En tercer lloc, pensem que el que més treball ens ha dut ha sigut trobar unes parelles lingüístiques, diguem-ne, homogènies. Vàrem fer diverses propostes fins trobar-les. En la majoria dels tàndems hem encertat però, hem tingut tres parelles que no han tingut la finalitat que desitjàvem. L'èxit rau en la motivació que tinga l'alumne. I en alguns dies els alumnes volien aprofitar l'hora de l'esbarjo per estudiar i els havíem de convèncer perquè realitzaren els tàndems.

3.1. Nombre de sessions

La realització de les sessions han anat des del 10 de febrer fins el dia 18 de març de 2009. En total 12 sessions. Cada setmana es feien dues sessions, dimarts i dimecres, ja que havíem d'organitzar tant els horaris de la professora d'anglès, Anna Valdivieso, com el professor de llengua, Josep Miquel Arques i Galiana.

Per qüestions d'horari hem fet cada setmana dues sessions al llarg de sis setmanes. Cada sessió era del 30 minuts, la duració del pati.

Al llarg de les sessions els alumnes tenien total llibertat per poder passejar lliurement i anar parlant, de manera quotidiana.

3.2. Temes de les sessions

Els temes de les 12 sessions han estat proposats pels professors, però, els mateixos alumnes n'han tret els seus propis. Com que era una experiència, no hem preparat massa material, només que donàvem a classe de manera general, i també si hi havia alguna festa o celebració, com sant Valentí, ens ha servit per parlar-ne.

3.3. Reforç de les sessions

Hem reforçat les sessions dels tàndems amb els exercicis orals que fem habitualment, com a conseqüència també del curs que realitzàrem l'any 2006 a la Universitat d'Alacant i que portava per títol **Planificació, estratègies i exercicis de la llengua oral**. De fet hem creat 4 grups de treballs per treballar la llengua oral en tota la primària i secundària en castellà, anglés i català.

Entre els exercicis que posem en pràctica en són un exemple el de la *Notícia Diària, la descripció de les persones o la pintura i la paraula*. Alguns són de creació pròpia i altres els hem tret de la pàgina de la UEM.

4. Conclusions

Els Tàndems Lingüístics que hem realitzat, en valencià i en anglés, ens han donat molt bons resultat i ens ha dut a pensar el canvi de metodologia lingüística.

Hem comprovat com la fluïdesa lingüística, només hem volgut valorar aquest tret lingüístic, ha augmentat molt en els alumnes que s'han presentat a l'experiment lingüístic. Com els tres alumnes nouvinguts (de Cadis, Lanzarote i Colòmbia), ara tenen un valencià passiu prou elevat i comencen a dir frases breus.

També hem comprovat com sense dir-los res, el valencià l'usen sense tindre prejudici lingüístic i d'una manera normal, i aquesta qüestió, dins de l'àmbit sociocultural on viuen, es pot considerar altre aspecte positiu.

Pretenem seguir amb els tàndems d'una manera normal, però ara cal fer un pla de treball amb objectius, continguts conceptuals, procedimentals i actitudinals, una avaluació i podríem ficar-ho dins de les Competències Bàsiques i dels temes transversals de les nostres assignatures.

Pensem, per tancar la memòria, que els Tàndems ens han tret de la monotonia de la gramàtica i ens han donat una visió diferent a la manera d'ensenyar la llengua.

- Com continuar l'activitat

Ara cal preguntar-se com continuem els TANDEMS LINGÜÍSTICS en les dues assignatures, és a dir, com ho plantegem dins de la nostra Programació d'Aula, ja que els resultats han estat satisfactoris, tot i el poc temps en el que s'ha posat en pràctica.

Els alumnes Guia haurien de preparar preguntes o qüestions sobre el tema que està tractant-se a la unitat que estiguem impartint. Per exemple, si a la unitat hi ha un tema de menjar haurien de preparar preguntes i qüestions sobre el tema dels menjars. Per fer l'activitat més atractiva després de parlar en classe d'uns quants temes es proposaria fer la classe al pati i posar tots els punts en comú (una sessió cada dues setmanes), com un gran debat a l'aire lliure.

Amb una avaluació que tractaria de veure com parlem sobre el tema proposat, i puntuant com si fos un exercici escrit, amb la presa de consciència per part dels alumnes.

- Formar el Club dels Tàndems

També hem pensar fer el Club dels Tàndems ja que, ara mateix hi ha uns quants alumnes que volen continuar amb els Tàndems, i tant Anna Valdivieso com Josep Miquel Arques, necessiten un temps per quadrar i preparar els Tàndems.

5. Annex: descripció de les sessions en valencià

S'han proposat els mateixos temes per a valencià i anglés, sobretot perquè s'adonaren d'una cosa. Es pot parlar de les mateixes coses en una llengua que és més familiar, per als alumnes que en una que només veuen als llibres i pensen en ella en formes d'estructures i que no són conscients del seu ús. Tot això per fer-los participar també en anglés!

Hem de dir i tindre present que aquestes activitats han sigut de prova, per tant, moltes vegades no hem fet una avaluació exhaustiva perquè no sabíem ben bé què volíem aconseguir. Aquest comentari no s'hauria de fer en una memòria però és la realitat. Tota prova necessita d'experiments perquè en un futur tinga millors resultats.

Per tant, ens fa falta fer una bona programació sobre els Tàndems, amb uns objectius concrets.

Sessió 1:

- a. **Activitat:** Presentació Grupal. / *Meeting my "tàndem"*
- b. **Objectius:** Que es coneguen. Amb preguntes directes i molt estructurades: *A mi em diuen _____; My name is _____. jo sóc d'Alacant; jo tinc tretze anys... / I am from Alicante, I am 13 years old.*
- c. **Durada:** 30'
- d. **Procediment:** Es posen en cercle i el professor diu el seu nom, on viu, els anys, alguna afició. La presentació es fa amb la resta dels alumnes fins que arriba el darrer.
Després el professor llança una pilota a un dels alumnes i aquest ha de presentar a qui li ha llançat la pilota.

- e. **Avaluació:** Recordar el nom de tots els alumnes. Comprovem que els alumnes coneixen tots els noms dels companys.
 - f. **Resultats:** Es pretén trencar el gel, i si els alumnes es coneixen entre sí, l'activitat ha tingut èxit. Pensem que segons la grandària dels IES o col·legis els i les alumnes es poden conèixer més o menys.
 - g. **Possibilitat de variació:** És una activitat de presentació, qualsevol que tinga la finalitat de conèixer-se entre els alumnes i els professors.
 - h. **Altres qüestions:**
-

Sessió 2:

- a. **Activitat:** Presentació entre els alumnes que formen els tàndems.
 - b. **Objectius:** Que els alumnes es coneguen per poder desenvolupar bé els tàndems. Els mateixos objectius gramaticals que en la sessió primera.
 - c. **Durada:** 30'
 - d. **Procediment:** En parelles cadascú dels alumnes es presenten, d'igual manera que han fet en l'anterior activitat però d'una manera més personal i privada.
 - e. **Avaluació:** Que coneguen el màxim de dades sobre l'altre alumne. El professor fa preguntes sobre la resta dels companys a un en concret.
 - f. **Resultats:** És necessari que es coneguen bé i que no hi haja cap tipus de problemes i sobretot bona interacció.
 - g. **Possibilitat de variació:**
 - h. **Altres qüestions:**
-

Sessió 3:

- a. **Activitat:** Resultats acadèmics. / My school marks.
- b. **Objectius:** Volem que treballen els números, pronoms personals, el perfet d'indicatiu amb la següent estructura: *jo he tret un sis en matemàtiques. I got a 6 in maths. And you?*
Que coneguen el seu perfil d'estudiants. I que s'animen a estudiar més.
- c. **Durada:** 30'

- d. **Procediment:** Es parla sobre els resultats acadèmics en una conversa.
 - e. **Avaluació:** Que coneguen quins resultats acadèmics han tret.
 - f. **Resultats:** Moltes vegades els alumnes no prenen consciència dels resultats acadèmics, i ens ha passat que hem ajuntat alumnes bons amb alumnes mediocres, i s'adonen que treure bons resultats a vegades no és tan difícil si es treballa un poc més. Així, els alumnes de 4t d'ESO, han animat a que estudien i traguin bons resultats.
 - g. **Possibilitat de variació:**
 - h. **Altres qüestions:**
-

Sessió 4:

- a. **Activitat:** La família. / *Family*.
 - b. **Objectius:** Volem que treballen els parentius: pare, mare, germà, germana, oncle, tia, cosí, cosina, iaio, iaia./ father, mother, brother, sister, uncle, aunt, cousins, grandfather, grandmother. Que coneguen els membres de la família. Que destaquen, sempre en positiu, als seus familiars.
 - c. **Durada:** 30'.
 - d. **Procediment:** El professor diu el tema del dia, la Família, i l'alumne Guia explica els seus membres de la família, i una cosa bonica que els haja passat fa poc de temps.
 - e. **Avaluació:** Que hi haja un bon clima, com de respecte dins de l'àmbit familiar, i que els dos alumnes tinguin un bon concepte de la família del seu company.
 - f. **Resultats:** Aquest tema fa que siga un excusa per parlar molt, i la veritat és que tots els alumnes han parlat sobre el tema de la família els ha donat molt de sí, ja que hi ha al
 - g. **Possibilitat de variació:**
 - h. **Altres qüestions:**
-

Sessió 5:

- a. **Activitat:** Quin professor t'agrada més i quin t'agrada menys. / *All about teachers*.

- b. Objectius:** Volem treballar estructures sintàctiques molt breus i ben construïdes, amb alguna oració complexa, també la bona pronúncia dels pronoms febles: *el professor que més m'agrada és _____ i el que menys m'agrada _____*. / *The teacher I like the most is _____*. Why? Use of adjectives of describe personality.
 - c. Durada:** 30'.
 - d. Procediment:** El professor diu el tema sobre la crítica al professorat del centre, posant-se ell com a primer criticat.
 - e. Avaluació:** Han de haver sabut construir bé l'estructura adés dita.
 - f. Resultats:** Aquest també és un tema que agrada molt a l'alumnat. El professor ha d'estar controlant perquè els alumnes utilitzen un vocabulari adequat i no es falta el respecte.
 - g. Possibilitat de variació:**
 - h. Altres qüestions:**
-

Sessió 6:

- a. Activitat:** Els companys de classe. *My class mates*.
 - b. Objectius:** Volem treballar la relació que entre els companys de classe. És a dir, Expressar sentiments o desitjos positius i negatius d'una forma eficaç sense negar o desconsiderar els dels altres i sense crear o sentir vergonya.
 - c. Durada:** 30'
 - d. Procediment:** El que es pretén és que hi haja una crítica positiva entre els companys, i les parelles lingüístiques parlen sobre aquest tema.
 - e. Avaluació:** Comprovem que ressalten qualitats positives dels companys de classe.
 - f. Resultats:** Aquest tema que proposem també dóna molt a parlar, és perillós pel que comporta de qüestions negatives, hi ha molta pugna entre alguns companys. És una activitat on es treballen els temes transversals. Intentem que la crítica no siga mordaç ni es falte al respecte.
 - g. Possibilitat de variació:**
 - h. Altres qüestions:**
-

Sessió 7:

- a. **Activitat:** L'esport. / *Sports*
 - b. **Objectius:** Lèxic de l'esport. Conèixer els esports que practiquen els companys.
 - c. **Durada:** 30'
 - d. **Procediment:** Es posen en comú els esports que practiquen a l'assignatura d'Educació Física i fora del centre escolar.
 - e. **Avaluació:** Hem d'avaluar que diuen bé els diferents esports que prèviament hem parlat a classe.
 - f. **Resultats:** Es pot caure en monotonia ja que els esports que quasi tots els xics que practiquen són el futbol, i els hem proposat que parlem sobre esports que no els agradaria fer però tenen por, com a exemple dels esports de risc.
 - g. **Possibilitat de variació:**
 - h. **Altres qüestions:**
-

Sessió 8:

- a. **Activitat:** Camp o platja? / *Country or beach?*
 - b. **Objectius:** Lèxic del camp (muntanya, naturalesa) i la platja.
 - c. **Durada:** 30'
 - d. **Procediment:** Es planteja la qüestió de si elegirien el camp o la muntanya. També quin viatge farien si de muntanya o de platja.
 - e. **Avaluació:** Que pronuncien i coneguen el lèxic del tema proposat.
 - f. **Resultats:** Els alumnes diuen les seues preferències sobre el camp o la platja.
 - g. **Possibilitat de variació:**
 - h. **Altres qüestions:**
-

Sessió 9:

- a. **Activitat:** Els caps de setmana. / *Weekend.*
- b. **Objectius:** Parlar sobre el seu temps lliure.
- c. **Durada:** 30'
- d. **Procediment:** Es planteja què fan els caps de setmana. La conversa s'amplia a 4 alumnes, dues parelles.
- e. **Avaluació:** Que parlen en valencià amb quatre persones i que no es passen al castellà.

- f. **Resultats:** El professor ha d'estar damunt perquè observem que amb més de dues persones ja comencen a canviar d'idioma.
 - g. **Possibilitat de variació:**
 - h. **Altres qüestions:**
-

Sessió 10:

- a. **Activitat:** Les Gamberrades. / *Troublemakers*.
 - b. **Objectius:** Que conten al company alguna gamberrada que han fet al llarg de la seua infantesa o adolescència.
 - c. **Durada:** 30'
 - d. **Procediment:** El professor reuneix a tots els alumnes i els conta una gamberrada que haja fet ell. Després les parelles han de contar-se gamberrades. S'intenta que hi haja més d'una parella.
 - e. **Avaluació:** La mateixa que la sessió anterior, que parlen en valencià entre ells sobre el tema proposat i que no es passen al castellà.
 - f. **Resultats:** Aquest és un tema que dóna molt de sí i que agrada molt als alumnes, sobretot si veuen que el professor també ha fet alguna gamberrada.
 - g. **Possibilitat de variació:**
 - h. **Altres qüestions:**
-

Sessió 11:

- a. **Activitat:** Llibres de lectura. / *Reading books*.
 - b. **Objectius:** Que parlem sobre els llibres de lectura de les assignatures de llengua.
 - c. **Durada:** 30'
 - d. **Procediment:** El professor comenta que han de parlar si els estan agradant els llibres de lectura obligatòria i que parlen dels seus darrers llibres de lectura.
 - e. **Avaluació:** Que resumisquen els llibres de lectura llegits.
 - f. **Resultats:** Aquest també és un tema que dóna molt de sí, perquè els alumnes que hem elegit són bons lectors.
 - g. **Possibilitat de variació:**
 - h. **Altres qüestions:**
-

Sessió 12:

1. **Activitat:** Què t'ha semblat els tàndems? *What's your opinion about the "tàndems"*.
 2. **Objectius:** Que diguen la seua opinió sobre l'experiència dels Tàndems Lingüístics.
 3. **Durada:** 30'
 4. **Procediment:** El professor els posa en cercle i cadascú comenta els resultats i l'opinió particular sobre els tàndems.
 5. **Avaluació:** Que donen una opinió raonada
 6. **Resultats:** Tot el món parla sobre el tema proposat.
 7. **Possibilitat de variació:**
 8. **Altres qüestions:**
-